

דמות החייל היפני בסרטים

התפתחות דימוי הלוחם בסרטים יפניים על מלחמת העולם השנייה

הצעה להרצאה בכנס: תקופת הייסי במבט לאחור, 11-13 ביוני 2017 אוניברסיטת חיפה

מרצה: בעז חדשי

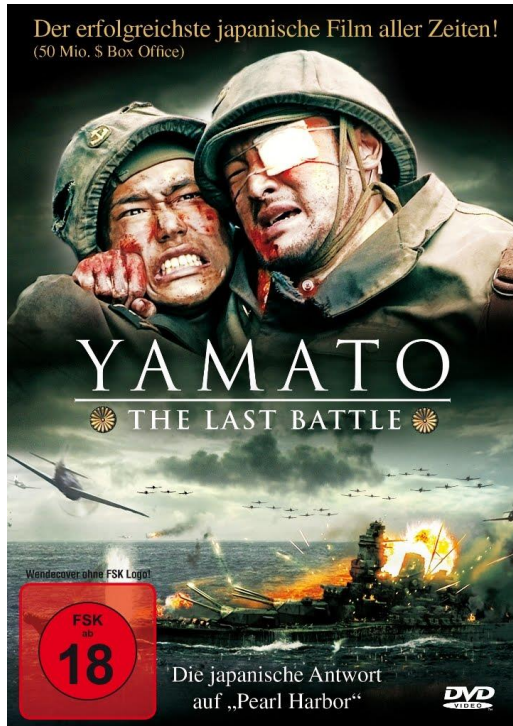
תקציר: לקולנוע תפקיד בעיצוב נקודת המבט שלנו על ההיסטוריה. סרטים תורמים ליצירת זיכרון קולקטיבי ומעצבים תפיסות לאומיות ודימוי עצמי. ההרצאה בוחנת את השינוי שחל באופן בו מציגים היפנים את הלוחם היפני במלחמת העולם השנייה, בעזרת הקרנת קטעים קצרים ממספר סרטי מלחמה נבחרים שנעשו ביפן בעידן שווה (Showa), בשני העשורים שלאחר סיום מלחמת העולם השנייה לעומת סרטים שנעשו בתקופת הייסי (Heisei), בעשורים הראשונים של המאה ה-21.

היחס למוות ולהתאבדות, קבלת התבוסה, הנאמנות לפקודות ולקיסר, יחס החייל היפני הכובש למקומיים, נשאר נושאים מורכבים ושנויים במחלוקת בחברה היפנית ולכן גם באופן בו הם מוצגים בסרטים. לצידם מופיע נרטיב "התבוסה הטובה" שיצרה את יפן המשגשגת ושוחרת השלום של היום. לעומתם, בסרטים של המאה ה-21 החיל היפני מוצג כמקצועי, ממושמע ובאופן כלל "גיבור" יותר מאשר בסרטים המוקדמים. בנוסף, מבלי לפגוע בתדמיתו ואולי להיפך, הוא מוצג כאנושי יותר וכאדם המחובר למסורת ולמאפיינים היפניים שבו.

תדמית זו תואמת את היחס לצבא ביפן של המאה ה-21, תקופת הייסי. צבא חזק המבקש להיות מכובד בארצו ובמדינות אחרות, נאמן לחוקה הפציפיסטית אך דורש להיות מוכר ומוערך כצבא מקצועי, זקוף קומה ובעל גאוות יחידה.

אודות המרצה: בעז חדשי הוא בוגר הקורס ללימודי אסיה באוניברסיטת חיפה, בעל תואר שני (M.A.) במגמת יפן וקוריאנה. מדריך טיולים ומארגן סיורים של גופים תרבותיים למזרח אסיה. ההרצאה היא תקציר עבודה סמינריונית שעסקה בהשוואת סרטים על פי קטגוריות ונרטיבים שונים והאופן בו מייצג ומעצב הקולנוע את התדמית של החייל היפני.

אחוות לחמים ומקצועיות על ספינת הקרב האחרונה יאמאטו ("יפן" ביפנית עתיקה). לחיות או לצאת למשימת התאבדות? זו השאלה...

אובה "השועל", מהתל באמריקאים, מוכן למות אך בוחר להיכנע בכבוד עבור יפן החדשה.

האדמירל יאמאמוטו, כפי שקצין יפני אמור להיות. אדריכל המתקפה על פרל הארבור, חכם, אמיץ, שקול, מכבד את המסורת ואת הנופלים, איש משפחה, אוהב ממתקים והשתתף בכל מלחמות יפן.

